

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่.....ฉบับที่.....เดือน.....

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา

กรุงเทพมหานคร

กาญจนา นวงษ์ษา *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์การสอน

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 365 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert)

ผลการศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่าครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา มีขวัญและกำลังใจ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความมั่นคงและโอกาส ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน และผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

ขวัญและกำลังใจ การปฏิบัติงาน ครู โรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

บทนำ

ขวัญกำลังใจที่ได้รับการตอบสนองด้านความต้องการอย่างเหมาะสม ย่อมเกื้อกูลต่อการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจของบุคคลในหน่วยงานเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ที่จะทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานหลายประการ คือ ช่วยให้ผู้บุคลากรมีความสนใจ ศรัทธาและเชื่อมั่นต่อหน่วยงานที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ให้ความร่วมมือร่วมใจกับผู้บังคับบัญชา มีความเสียสละความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ปรียาพร วงสอนบุตรโรจน์ (2547) ได้กล่าวถึงขวัญและกำลังใจในแนวทางเดียวกันว่า คนเป็นผู้ทำให้งานสำเร็จหรือล้มเหลวมีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ บุคคลที่มีขวัญดีจะทำให้คนมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมทำงาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา อยู่ในระเบียบวินัยและเต็มใจที่จะทำตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ มีแรงจูงใจและความสนใจในงานอย่างมาก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและบุคลิ โภชิตรากร (2549) กล่าวว่า “ขวัญและกำลังใจในการทำงาน คือสภาพทางจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ความรู้สึกหรือความนึกคิดที่ได้รับอิทธิพลแรงกดดันหรือสิ่งเร้าจากปัจจัยสภาพแวดล้อม ในองค์การที่อยู่รอบตัวเขาและจะมีปฏิกิริยาโต้กลับคือพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลงานของบุคคลนั้น” การสร้างขวัญและกำลังใจเป็นเรื่องที่สำคัญในการสร้างแรงจูงใจของบุคลากรในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา แม้ว่าเราจะพยายามลงทุนในด้านการปลูกสร้างอาคารเรียนการจัดการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์การสอนตลอดจนการสร้างหลักสูตรให้ดีเพียงใด การจัดการศึกษาจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ถ้าหากไม่มีการเตรียมบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ครู เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การที่ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และภารกิจให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้นครูจะต้องมีขวัญกำลังใจที่ดีที่ได้รับการตอบสนองด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมเพราะขวัญกำลังใจก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน นอกจากนี้ครูยังมีหน้าที่และบทบาทในการส่งเสริมคุณสมบัติที่ดีงามต่างๆ ให้เด็ก เพื่อที่จะได้เติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติ ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกๆ ด้านอันจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนและการใช้ชีวิตในสังคม ครูจึงมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการ ศึกษาของนักเรียนในปัจจุบันทุกวงการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศกำลังให้ ความสนใจ (เกียรติพันธ์ หนูทอง, 2549)

โรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เป็นโรงเรียนหนึ่งในกลุ่มโรงเรียนเครือสาธิตสาสน์ ที่มีอยู่ ทั้งหมด 26 โรงเรียนเป็นโรงเรียน แห่งแรกที่มีการเรียนการสอน โดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ในลักษณะ

สองภาษา ไทย-อังกฤษ (BILINGUAL Thai-English) ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวง ศึกษาธิการให้ดำเนินการสอน เมื่อปี พ.ศ. 2538 หลังจากได้รับอนุญาต โรงเรียนได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันโรงเรียนสารสาสน์เอกตราจัดเป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนในระดับเตรียมอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ และจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในลักษณะสองภาษา ไทย-อังกฤษ (BILINGUAL Thai-English) (โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา, 2559)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของขวัญกำลังใจในการทำงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับบังคับบัญชา ด้านความมั่นคงและโอกาส ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่แนวทางในการบำรุงขวัญ และวางแผนปรับปรุงคุณภาพการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์การสอน

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์การสอนของครู และตัวแปรตาม คือ ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์กับบังคับบัญชา ด้านความมั่นคงและโอกาส ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 365 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง

สำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามเพศของครู

สมมุติฐานของการวิจัย

ครูที่มีเพศต่างกันและประสบการณ์การสอนต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยให้ผู้บริหารโรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา วิธีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับเพศและประสบการณ์สอน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านความสัมพันธ์กับบังคับบัญชา ด้านความมั่นคงและโอกาส ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู และร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ตามกรอบ ที่กำหนดไว้ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาสาระ ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำมาคำนวณค่า IOC (index of item objective congruence) และปรับปรุงเนื้อหาให้ได้คุณภาพ เมื่อได้แบบสอบถามที่ได้คุณภาพแล้ว นำไปทดลองใช้กับครู โรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 365 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรี

สะอาด, 2554, หน้า 116-119) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม 0.99 และนำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มจากการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงถึงครูโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวากรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แล้วนำแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาคำนวณหาค่าทางสถิติ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 116-119)
2. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป โดยหาร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
  - 3.1 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวากรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน ใช้สถิติ t -test (independent sampling)
  - 3.2 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)
  - 3.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในกรณีที่ผลการทดสอบความแปรปรวน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้วิธี LSD

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 186 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์การสอน 2.00-3.00 มากที่สุด รองลงมาคือ 3.00 ขึ้นไป
2. ผลการศึกษาผลการศึกษาวัยและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ในภาพรวมและ

รายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีขวัญและกำลังใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ความสัมพันธ์กับบังคับบัญชา ด้านความมั่นคงและโอกาส ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งมอบหมายงานอย่างชัดเจน ผู้บังคับบัญชามีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน และผู้บังคับบัญชามีการพิจารณาผลงานด้วยความเป็นธรรม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามขั้นตอน

2.2 ด้านความมั่นคงและโอกาส กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านความมั่นคงและโอกาส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านความมั่นคงและโอกาส อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีโอกาสที่จะได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความรู้ความสามารถ รองลงมา มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และข้อเสนอแนะต่างๆได้รับการพิจารณาเพื่อนำไปปฏิบัติ ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความมั่นใจในตำแหน่งว่ามีความมั่นคง

2.3 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข รองลงมา คือ ในสถานศึกษาทุกคนมีความเคารพนับถือกัน และท่านได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงานด้านการทำงาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีขวัญและกำลังใจ

อยู่ในระดับมาก 1 ข้อและเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทุกคนในฝ่ายงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

2.4 ด้านรายได้และสวัสดิการ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านรายได้และสวัสดิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านรายได้และสวัสดิการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อเดือนร้อนสามารถพึ่งพาสวัสดิการของหน่วยงานได้ รองลงมา คือ หน่วยงานได้จัดบ้านพักอาศัยให้อย่างทั่วถึง และได้ค่าตอบแทนที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีขวัญและกำลังใจในระดับมากมี 3 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ได้รับสวัสดิการเหมาะสมกับหน้าที่การงาน

2.5 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านสภาพการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาช่วยส่งเสริมให้ทำงานได้เต็มที่ และบรรยากาศในสถานศึกษามีความเป็นกันเอง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ จำนวนครูในสถานศึกษาเหมาะสมกับปริมาณงาน

2.6 ด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานครด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสุขในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย รองลงมา คือ ท่านยินดีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในอาชีพนี้จนกว่าจะเกษียณ และ ท่านได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารอย่างเป็นกัลยาณมิตร ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเอื้อต่อการทำงานอย่างมีความสุข

3. ผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การสอน สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ครูเพศชายและเพศหญิงในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การสอน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โดยรายด้านด้านความสัมพันธ์กับบังคับบัญชา ด้านความมั่นคงและโอกาส ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจาก ผู้บริหารตระหนักถึงการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ในสถานศึกษา ให้ครูได้รับขวัญและกำลังใจในการทำงานอยู่เสมอ และยังสร้างบรรยากาศในการทำงานในโรงเรียนให้เต็มไปด้วยความเอื้ออาทร ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครูจึงมีความสุขในการทำงาน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรพิศ สุวรรณวงศ์ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูมีขวัญในการปฏิบัติงานด้านรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกันสูงสุด รองลงมาคือด้านกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและมีความสุขในการทำงานมีเพียงเต็มใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ และยังคงสอดคล้องกับการวิจัยของ บดินทร์ สามหมอ (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2” ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 มีขวัญกำลังใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ที่พบว่าครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ที่มีเพศและการทำงานไม่แตกต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.1 จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเนื่องจาก ครูโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร มีความมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานในโรงเรียน รู้สึกมีเกียรติ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปมีความมั่นใจในตำแหน่งว่ามีความมั่นคง พร้อมทั้งยังมีสวัสดิการช่วยเหลือครูเมื่อได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยเป็นอย่างดี ได้รับสวัสดิการเหมาะสมกับหน้าที่การงาน เมื่อเดือนร้อนสามารถพึ่งพาอาศัยสวัสดิการของหน่วยงานได้ ได้รับค่าตอบแทนที่ได้รับสอดคล้องกับระดับการศึกษาและความสามารถ พร้อมทั้งยังได้รับความสะดวกในการเบิกจ่ายเกี่ยวกับเงินสวัสดิการต่างๆ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงผู้บังคับบัญชาได้อย่างมีความสุข ได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆจากผู้บริหารคณาจารย์และนักเรียนเป็นอย่างดี ทุกคนในฝ่ายงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี มีความพอใจกับบรรยากาศไมตรีของเพื่อนร่วมงาน และผู้บริหารโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ได้จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานศึกษา มีความเป็นมิตรและมีความเป็นกันเอง มีปริมาณงานสอดคล้องกับชั่วโมงการทำงานในแต่ละวันมีอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนของอย่างเพียงพอ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของท่านช่วยส่งเสริมให้ทำงานได้เต็มที่ พร้อมทั้งยังมีวัสดุครุภัณฑ์ในสถานศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอีกด้วย ไม่ว่าจะครูเพศชายหรือเพศหญิงจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี คงดี (2556) บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดนครสวรรค์พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่มีเพศแตกต่างกันมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเพศชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์ ไม่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากร ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดนครสวรรค์ หรือเพศที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน

2.2 จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่าประสบการณ์ในการทำงานของครูไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้มีความคิดเห็นต่อขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ต่วน โรสธนา โตะนิเต (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยรวมของครูในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า 1. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยรวมของครูในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดยะลาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความเจริญเติบโตและการพัฒนามีระดับขวัญและกำลังใจอยู่ในระดับมาก 2. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานโดยรวมของครูในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดยะลาตามตัวแปรด้านประชากรศาสตร์และด้านสถานการณ์ ได้แก่ เพศ อายุสถานภาพสมรส ศาสนา ประสบการณ์ในการทำงาน เขตพื้นที่การปฏิบัติงาน สถานที่ตั้งของโรงเรียน การเกิดเหตุการณ์กับคนใกล้ชิดและการเกิดเหตุการณ์ในโรงเรียนมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในด้าน ภูมิฐานะ วุฒิทางการศึกษา รายได้ที่ได้รับต่อเดือน การใช้ภาษามลายูท้องถิ่นและการมีเจ้าหน้าที่รักษาความสงบในโรงเรียนมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน 3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน โดยรวมของครูในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดยะลาที่ค้นพบ คือ ปัญหาทางด้านความมั่นคงและความปลอดภัย และปัญหาทางด้านสวัสดิการ

เนื่องจากอาจเป็นไปได้เพราะว่าเนื่องจาก ครูโรงเรียนสารสาสน์เอกตรา มีความมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานใน โรงเรียน ฐิติภูมิเกียรติ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปมีความมั่นใจในตำแหน่งว่ามี ความมั่นคง พร้อมทั้งยังมีสวัสดิการช่วยเหลือครูเมื่อได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยเป็นอย่างดี ได้รับ สวัสดิการเหมาะสมกับหน้าที่การงาน เมื่อเดือนกรกฎาคมสามารถพึ่งพาอาศัยสวัสดิการของหน่วยงานได้ ได้รับค่าตอบแทนที่ได้รับสอดคล้องกับระดับการศึกษาและความสามารถ พร้อมทั้งยังได้รับความ สะดวกในการเบิกจ่ายเกี่ยวกับเงินสวัสดิการต่างๆ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงผู้บังคับบัญชาได้ อย่างมีความสุข ได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆจากผู้บริหารคณาจารย์และนักเรียนเป็นอย่างดี ทุกคนในฝ่ายงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี มีความพอใจกับบรรยากาศไม่ตรี ของเพื่อนร่วมงาน และผู้บริหาร โรงเรียน สารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ได้จัด บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถาน ศึกษา มีความเป็นมิตรและมีความเป็นกันเอง มี ปริมาณงานสอดคล้องกับชั่วโมงการทำงานในแต่ละวันมีอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนของอย่าง เพียงพอ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของท่านช่วยส่งเสริมให้ทำงานได้เต็มที่ พร้อมทั้งยังมีวัสดุ ครุภัณฑ์ในสถานศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอีกด้วย ไม่ว่าจะครูเพศชายหรือเพศหญิงจึงมีความ คิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพ รวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี คงดี (2556) บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดนครสวรรค์พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่มีเพศแตกต่างกันมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเพศชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดง

ว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์ ไม่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากร ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดนครสวรรค์ หรือเพศที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

1. ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของ โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ด้านความมั่นคงและโอกาส ต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นโรงเรียนจะต้องมีการปรับปรุงการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงและโอกาสของครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
2. ครู โรงเรียนสารสาสน์เอกตราต้องการให้ผู้บริหารเอาใจใส่ครูอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน
2. ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้าของครูในด้านความมั่นคงให้กับองค์กร
3. ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมความก้าวหน้าของครูในด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามขั้นตอน

เอกสารอ้างอิง

